

**MEMÒRIA ANUAL DEL GRUP DE TREBALL EN ECOGRAFIA
MUSCULOESQUELETICA DE LA SOCIETAT CATALANA DE
REUMATOLOGIA**

GRUP DE TREBALL "ECOCAT"

2014-2015

Barcelona, juny 2015

ÍNDEX

I-	Introducció i objectius del Grup de Treball “ECOCAT”	Pàg.
II-	Membres actuals del Grup de Treball “ECOCAT”	Pàg.
III-	Responsables actuals del Grup de Treball “ECOCAT”	Pàg.
IV-	Reunions del Grup de Treball “ECOCAT”	Pàg.
V-	Projectes d’investigació i altres possibles.....	Pàg.
VI-	Projectes docents (“Diades amb l’Expert”) i altres possibles.....	Pàg.
	ANEXE 1: Actes de les reunions del Grup de Treball ECOCAT	Pàg.

I- INTRODUCCIÓ I OBJECTIUS DEL GRUP DE TREBALL ECOCAT

L'objectiu del grup de treball (GT) ECOCAT es dur a terme projectes d'investigació i/o docents en ecografia musculoesquelètica en les diferents malalties reumàtiques i la formació avançada dels seus membres.

El Grup de Treball ECOCAT es va constituir el 2 de desembre del 2011 per la iniciativa del Dr. JJ de Agustín i la Dra. C. Moragues i la Junta Directiva de la SCR va aprovar la constitució d'aquest grup el **20 de març del 2012**.

II- MEMBRES ACTUALS DEL GRUP DE TREBALL ECOCAT, HOSPITAL I E-MAIL

Nom	Hospital	e-mail
María Bonet	Vilafranca	mbonet@csap.cat
Noemí Busquets	Granollers	nbusquets@fhag.es
Quique Casado	Parc Taulí	ecasado@tauli.cat
Teresa Clavaguera	Palamós	tclava1@yahoo.es
Héctor Corominas	Moises Broggi	vancor@yahoo.com
Juanjo de Agustín	Vall d'Hebrón	jjagor@hotmail.com
César Díaz	HSCSP	cesardiaztorne@gmail.com
Alba Erra	Sant Rafael	aerra@hsrafael.com
Elisabet García	Mollet / Quiron	37710egc@comb.cat
Pedro Giralt	Berga	pgiralt@gmail.com
Emili Gómez	Clínic	16900egc@comb.cat
Mapi Lisbona	Mar	95179@parcdesalumar.cat
Pau LLuch	Menorca	paulluch@gmail.com
Teresa Mariné	Sta Coloma	mmarine@hes.scs.es
Elena Martínez	Andorra	emartinezcastrorad@gmail.com
Lourdes Mateo	Can Ruti	Lmateo.germanstrias@gencat.cat
Xavier Miquel	Igualada	13023xmt@comb.es
Carme Moragues	Bellvitge / Platón	cmoraguesp@gmail.com
Nuria Montalà	Lleida	nmontala@gmail.com
Mireia Moreno	Parc Taulí	mmorenoma@tauli.cat

Fanny Moreno	Vilafranca /Quirón	esmoru@yahoo.es
Rosa Morlà	Valls	rmmorla@gmail.com
Andrés Ponce	Granollers	aponce@fhag.es
Manel Pujol	Terrasa	manelpuj@gmail.com
Delia Reina	Moises Broggi	deliareinasanz@gmail.com
Manel Riera	Dos de Maig	manelriera123@gmail.com
Sergi Ros	Viladecans	28243sre@comb.cat
Elena Sirvent	Sant Boi	Elena.sirvent@gmail.com
Rosa Tuneu	Manresa	rtuneu@althaia.cat
Marta Valls	Figueres	5012mvr@gmail.com
Ramón Valls	Palamós	g2179rv@gmail.com
Patricia Moya	Sant Pau	PMoyaA@santpau.cat
Anna Pàmies	Tarragona	Pamies.anna@gmail.com
Julio Ramírez	Clínic	julramga@gmail.com
Paula Estrada Alarcon	Bellvitge	paulavestradaa@gmail.com
Diana de la Fuente	Viladecans	ddelafuented@gmail.com
Vicens Torrente-Segarra	Creu Roja	vincireuma@hotmail.com
Jose R. Rodriguez Cros	Vic	25546jrc@comb.cat
Marina González	Camils	margoncab@gmail.com
Antonio Collado	Clinic	ACOLLADO@clinic.ub.es
Vanesa Navarro	Mutua	vane_nav@hotmail.com
Estafenia quesada	Valle	estefaniaqm@gmail.com

Conxi Moll	Mateu Orfila	1978cmt@gmail.com
Ana Urruticoechea	Can Misses	anboliv@yahoo.es
Mireia Castillo	La muta Terrasa	mireiacastillo.vi@gmail.com
Javier Garcia Miguel	H Sagrat cor	35778jgn@gmail.com
Meritxell salles	Manresa	txellsalles@gmail.com

Durant el curs 2014-2015, 8 nous membres s'han incorporat en el grup:

- Antonio Collado
- Vanesa Navarro
- Estafenia quesada
- Conxi Moll
- Ana Urruticoechea
- Mireia Castillo
- Javier Garcia Miguel
- Meritxell salles

Així mateix, els Responsables del Grup de Treball ECOCAT disposen del registre d'ecògrafs de tots els membres integrants del grup.

III- RESPONSABLES DEL GRUP ECOCAT

En la reunió de la SCR del 11 d'abril del 2014 i , d'acord amb la normativa de la SCR (renovació cada 2 anys), es van decidir els propers responsables del grup de treball durant el període establert (2014-2016):

- Coordinador: Dr. Juanjo de Agustín
- Secretaria: Dra. Patricia Moya
- Vocal 1: Dr. Emilio Gómez
- Vocal 2: Dra. Carme Moragues
- Vocal 3: Dra. Mireia Moreno
- Vocal 4: Dr. Manel Pujol
- Vocal 5: Dr. Andrés Ponce
- Vocal 6: Dra. Mapi Lisbona
- Tresorer: Dr. Héctor Corominas

Els canvis produïts respecte a l'equip previ van ser: La Dra. MP. Lisbona abandonà el carrec de secretaria i passà a formar part del grup com a Vocal, la Dra. Patricia Moya passà a ser la nova secretaria del Grup, el Dr. Manel Pujol va passar ser nou vocal del Grup i, el Dr. Quique Casado va deixar de ser vocal.

IV- REUNIONS del GRUP DE TREBALL ECOCAT

Els membres del grup han realitzat 2 reunions coincidint amb les sessions de la SCR de 8:30 a 9:30 la primera reunió i de 8:00 a 9:30 la segona, a la seu de la Acadèmia de Ciències Mèdiques de Catalunya i Balears durant l'any 2014-2015:

1- 5 de desembre 2014

2- 10 d'abril 2015

ANEXE 1: ACTES DE LES REUNIONS

V- PROJECTES D'INVESTIGACIÓ

Va. PROJECTE BIOECO: "FACTORS PREDICTIUS DE RESPOSTA IMMUNOLÒGICS I ECOGRÀFICS EN MALALTS AMB ARTRITIS REUMATOIDE ACTIUS I CANDIDATS A TERÀPIA BIOLÒGICA".

Investigador principal: Dr. JJ de Agustín

Promotor: Grup Ecocat

Es tracta d'un estudi observacional prospectiu, no intervencionista en pacients amb artritis Reumatoide (AR) d'avaluació de possibles marcadors biològics i ecogràfics de la resposta al tractament amb teràpies biològiques.

Objectius:

- Avaluar el valor predictiu dels paràmetres immunològics pels canvis per ecografia a la resposta a teràpies biològiques
- Avaluar l'associació entre els paràmetres immunològics i els paràmetres per ecografia en els pacients d'AR
- Avaluar el valor predictiu dels paràmetres immunològics i ecogràfics per la resposta a la teràpia biològica en els pacients d'AR.

Variables principals:

Valoració de la sinovitis, tenosinovitis i de la senyal Doppler per ecografia a mans i peus basalment i al mes 1, 3, 6 i 12.

Determinació de nivells d'IL-6, sIL-6R, soluble gp130, IL-22, IL-17, IL-23 i IL-10 en el sèrum de pacients abans del tractament i després de 1, 3, 6 i 12 mesos per ELISA.

Determinació dels nivells de VEGF en el sèrum de pacients abans del tractament i després de 1, 3, 6 i 12 mesos per ELISA

Anàlisi del fenotip de Treg en la sang perifèrica dels pacients abans del tractament i després de 1, 6 i 12 mesos per citometria de fluxe.

Tamany de la mostra: 52 malalts, (10 % de pacients que surtin durant l'estudi)

Número de centres: 5 pacients per centre, considerant uns 10 centres aproximadament

Duració del tractament per cada pacient: 12 mesos

Duració del reclutament de pacients: 18 mesos

Situació actual: A data de maig del 2015 s'han inclòs un total de 35 pacients. Data límit d'inclusió el pròxim 30 de Juny. Falten un total de 17 pacients per arribar al tamany de la mostra previst.

Es varen remetre al congres SER i EULAR els resultats a 3 mesos. Els abstracts no varen ser acceptats a cap dels dos congressos.

Actualment s'està preparant un nou abstract amb els resultats dels malalts que han assolit els 6 mesos de seguiment (29).

Vb. PROJECTE : ATLAS D'ECOGRAFIA MUSCULOESQUELÈTICA

Per assegurar la fiabilitat del estudi ecogràfic ECOBIO i altres possibles projectes del grup es va proposar elaborar un ATLAS amb imatges d'ecografia en escala de grisos i senyal PD de totes les articulacions. Aquest atlas serà realitzat per tots els membres del grup ECOCAT.

Investigador principal: Grup ECOCAT

Responsables: Dr. H. Corominas, Dra. M. Moreno, Dra MP. Lisbona

- Mapi Lisbona: Mapisimon.2008@gmail.com
- Mireia Moreno: mmorenoma@tauli.cat
- Héctor Corominas: vancor@yahoo.com

Imatges:

- Inclusió de pacients amb AR.
- Valoració dels compartiments articulars y tendinosos en EG y PD (escales de 0-3) de mans, peus, genolls, colzes, malucs i espatlles.
- Remetre als coordinadors del projecte un mínim de 4 casos.
- La data límit inicial per enviar imatges era el 31 de setembre del 2014.

Situació actual: Donada les poques imatges enviades pels membres del grup, està prevista una reunió pròximament entre els responsables del projecte amb la finalitat de distribuir les imatges que falten entre els membres del grup.

Vc: PROJECTE “PROCEDIMENTS ECOGUIATS EN S. MÚSCUL-ESQUELÈTIC” PER A REUMATÒLEGS.

Coordinador: Dr. E. Gómez

El projecte es basa en fer un curs on-line amb vídeos e imatges que mostrin i ensenyin les diferents tècniques de procediments ecoguiats. Es tractarà d'un curs dirigit exclusivament a Reumatòlegs. Les avantatges de que es tracti d'un curs online son que el curs no quedarà obsolet amb el pas del temps, donat que sempre és podrà modificar o ampliar la informació que tinguem.

La primera part del projecte estarà formada per 2 entregues, la primera serà al Juny 2015 i tractarà de l'EES, i la segona a l'Octubre i tractarà de l'EEII. Donat que es disposa de financiació per aquesta part, està previst que tinguin accés els Reumatòlegs Catalans i de l'estat Espanyol, tot a través de *links* als que es podrà accedir a partir de la web de la SCR i de la SER. L'accés serà privat pel que es requerirà d'un Usuari i contrasenya per accedir.

Un cop finalitzada la primera part (Desembre 2015), el material quedarà només a la web de la SCR, i disposarem del COPYRIGHT amb els drets d'autor.

Situació actual: està en preparació la primera entrega, en la que es desenvoluparan els procediments ecoguiats de la EES.

Vd.- PROJECTE: WEB DEL GRUP ECOCAT.

Coordinador: Dr. Quique Casado.

El projecte es basa en la formació d'una web del grup ECOCAT vinculada a la web de la Societat Catalana de Reumatologia.

La informació que es proposa adjuntar a la web es: programes de les reunions del grup, actes, memòries anuals, membres del grup, projectes actius (sempre i quan no disposin de clàusules

de confidencialitat) i trobades amb l'expert. Està per definir quina informació estarà oberta a tot el públic i aquella a la que només es podrà accedir a través d'un Usuari i contrasenya.

Situació actual: Donat que està prevista una actualització de la web de la SCR, hem esperat en la formació de la pàgina del Grup fins ara. Si la web de la SCR no estigués actualitzada en un curt termini de temps, tindríem la possibilitat de penjar el material del grup ECOCAT en la web actual.

Ve.- PROJECTE: “DESARROLLO Y VALIDACIÓN DE UN ÍNDICE ECOGRÁFICO DE ACTIVIDAD DE LA ARTRITIS REUMATOIDE PARA SU USO EN LA PRÁCTICA CLÍNICA (ESTUDIO ECODAS)”.

Coordinador: Dr. Agustín.

L'objectiu de l'estudi es dissenyar una eina per ajudar als reumatòlegs en l'avaluació dels pacients sotmesos a tractament d'una forma més objectiva que mitjançant el DAS28, o qualsevol altre índex compost. Perquè una eina com l'ecografia pugui ser utilitzada en la pràctica clínica, ha de ser viable, de ràpida i fàcil realització i fiable.

Un objectiu secundari serà analitzar la concordança entre els paràmetres clínics "dolor" i "tumefacció" i els paràmetres ecogràfics (escala de grisos i Doppler).

Situació actual: Es necessita l'existència d'un contracte per poder vehiculitzar la financiació per al projecte. Actualment, s'està gestionant aquest contracte entre Abbvie i la SCR que farà de promotor.

Vf: PROJECTE : “IMPACTO DE LA ECOGRAFÍA EN LAS URGENCIAS REUMATOLÓGICAS”.

Coordinadors: Dra. Moya y Dr. de Agustín,

L'objectiu és avaluar com incideix l'ús de l'ecografia musculoesquelètica en el diagnòstic i maneig dels pacients amb malalties reumàtiques que reuneixen criteris d'urgència i / o preferència.

Centres participants: S'inclouran tots els centres / unitats / serveis de Reumatologia de Catalunya que acceptin participar i enviïn l'enquesta (ANEXE 2) per caracteritzar cada un dels centres pel que fa a la implantació de l'ecografia.

Duració de l'estudi: 12 mesos a partir de que s'envia l'enquesta d'inclusió de cada centre.

Variables principals:

- En l'estudi s'inclouran pacients procedents de urgències, primària preferent, interconsulta, ingressat, espontani.
- Les variables valorades seran: motiu derivació, sospita diagnòstica, tractament proposat, diagnòstic ecogràfic, diagnòstic clínic final, decisió presa després de la ecografia, punció ecoguiada

Situació actual: Els membres que estiguin interessats, poden enviar un correu electrònic a la Dra. Patricia. Actualment estem redactant els documents necessaris per passar el CEIC.

Fins ara tenim un total de 11 centres que volen col·laborar en el projecte: H. Manresa, H. Palamos, H. Taulí, H. Germans Tries i Pujol, H. Sant Boi, H. Sant Pau, H. Vall d'Hebron, H. Dexeus, H. Moises Broggi, H del Mar, **Conchi Moll**

VI - PROJECTES DOCENTS: "DIADES AMB L'EXPERT"

A la última reunió del passat 10 d'abril es proposar realitzar una diada amb l'expert amb el Dr. Eugenio de Miguel com a ponent. Els assistents a la reunió van proposar que es tractessin els temes: Arteritis, Espondilartropaties i Índex MASAI ecogràfic.

La reunió està prevista pel Juny-Juliol del 2015. S'ha contactat amb el Dr. De Miguel i estem pendents de la data.

VII - PROJECTES DOCENTS: CURS DE ECOINTERVENCIÓ EN REUMATOLOGÍA

Localització d'estructures Múscul-Esquelètiques, per Diagnòstic Ecogràfic i Procediments Terapèutics Percutanis Ecoguiats.

Responsable del curs: Dr. Emili Gómez

Professors:

- Dr. Victor Mayoral Rojals (H. Bellvitge)
- Dr. Tomás Domingo Rufes (H. Bellvitge)
- Dr. Emili Gómez Casanovas (H. Clínic Barcelona)

Programa:

6 de Octubre de 2015. (16 – 20 h.):

- Bloqueig Ecoguiat , nervis sensitius, de la Articulació de l'Espatlla.
- Bloqueig Ecoguiat Musculatura Cintura escapular.
- Bloqueig Ecoguiat a nivell de Columna Cervical. (Art. Interapofisarias, Nervi Occipital Major).

13 de Octubre de 2015. (16-20 h.):

- Bloqueig Ecoguiat a nivell de Columna Lumbar. (Art. Interapofisarias)
- Bloqueig Ecoguiat a nivell de la Art. Sacroilíaca.
- Bloqueig Ecoguiat Nervis Sensitius Art. Cadera i regió Trocanterea.
- Bloqueig Ecoguiat Nervis Sensitius Art. del Genoll

Seu del Curs: Hospital Clinic, Departament de Reumatologia

Situació actual: obert el període d'inscripció. S'ha de enviar un correu electrònic a la Secretaria de Ecocat (Dra Patricia Moya abans del 30 de setembre. Un cop tinguem les primeres 15 places es tancarà la inscripció. Les sol·licituds posteriors quedaran com a llista de espera i s'ordenaran per ordre d'arribada dels correus.

ANEXE 1:

ACTES DE LES REUNIONS DEL GRUP DE TREBALL ECOCAT curs 2014-2015

Durant el curs 2013-2014 els membres del Grup de Teball ECOCAT han realitzat 2 reunions:

1. Reunió del 5 de desembre del 2014

Asistentes a la Reunió:

Juanjo de Agustín, Sergi Ros, Hèctor Corminas, Estefania Moreno, Delia Reina, Manel Pujol, Estefania Quesada, Lourdes Mateo, Enrique Casado, Emili Gomez, Maria Bonet, Rosa Morlà, Elena Sirvent, Roser Tomeu, Meritxell Salles, Andrés Ponce, Teresa Clavaguera, Mapi Lisbona, Patricia Moya.

1. Atlas de Ecografía Músculo Esquelética del Grup de Treball ECOCAT

Coordinadores actuales: Héctor Corominas, Mireia Moreno, Mapi Lisbona.

La Dra. MP. Lisbona comentó el estado actual de los envíos y que recientemente se ha enviado un mail recordando el formato, las imágenes y la forma de envío. Remarcar fecha límite de envío el próximo 19 de Diciembre. En el ANEXO 1, se adjunta de nuevo la información necesaria.

El Dr. H. Cormoninas expone las ventajas de que la publicación tenga código ISBN, ya sea en formato papel u online.

Pendiente

El Dr. E. Gomez, se ofrece a preguntar si el formato online puede disponer también de código ISBN.

2. Estado de la web del Grup Ecocat

El Dr. E. Casado informa del estado actual del proyecto. El Viernes 5.12.14 el Dr. T. Gomez se reunió en la SCR para informarse de la posibilidad/condiciones de que la web dependa de la

página de la SCR. Asimismo, el Dr. E. Casado, se ha comprometido a dar un empuje al proyecto y mantenernos informados.

3.-Estado del estudio BIOECO:“Regulación de la respuesta inmune en respuesta al tratamiento con tocilizumab en pacientes de artritis reumatoide”.

El Dr. Agustín expone el estado actual del estudio. En el **ANEXO 2** se adjunta la información que se presenta.

Remarca que se debería aumentar el reclutamiento, así como las dificultades del mismo en los centros que están realizando el estudio de TZC sc.

Recuerda asimismo, que a aquellos pacientes incluidos en el estudio, y que por algún motivo se les retira el tratamiento con Tocilizumab se les debe hacer un control evolutivo (analítica y ecográfica).

Informa de las dificultades presentadas hasta el momento: 1) Tubos: deberían solicitarse con 2 semanas de antelación, 2) CRD: Disponemos de un CRD por escrito, en caso de precisarlos podeis solicitar via mail a la Dra. P. Estrada (paulavestradaa@gmail.com).

El Dr. Agustín informa de que se enviarán los resultados preliminares al congreso de la SER y al EULAR.

3. Propuesta de nuevo proyecto(1): “IMPACTO DE LA ECOGRAFÍA EN LAS URGENCIAS REUMATOLÓGICAS”

Coordinador: Dr. Agustín, Dra.Moya

El Dr. Agustín propone un nuevo proyecto con el objetivo de evaluar como incide el uso de la ecografía musculoesquelética en el diagnóstico y manejo de los pacientes con enfermedades reumáticas que reúnen criterios de urgencia y/o preferencia que acuden para valoración en las diferentes unidades de Reumatología de los hospitales de Cataluña. El **ANEXO 3** describe todos los detalles del mismo.

Los miembros que estén interesados, pueden enviar un correo electrónico al Dr. Agustín o a la Dra. Moya. Asimismo, se pueden enviar propuestas y comentarios del mismo hasta Enero del 2015.

4. Propuesta de nuevo proyecto(2): “PROJECTE WEB MULTIMEDIA ECO-CAT”

Coordinador: Dr.E.Gomez

El Dr. E. Gomez propone un nuevo proyecto con el objetivo de incluir en la web una guía de procedimiento terapéuticos percutáneos eco-guiados en el sistema musculoesquelético.

Asimismo, informa de que en paralelo, existe la posibilidad de colaborar en la realización de un curso online patrocinado por la industria con el objetivo de conseguir financiación y también de dar a conocer nuestro grupo de trabajo a nivel Español.

5. Propuesta de nuevo proyecto(3): “Desarrollo y validación de un índice ecográfico de actividad de la artritis reumatoide para su uso en la práctica clínica (estudio ECODAS)”

Coordinador: Dr.Agustín.

El Dr. Agustín expone un nuevo proyecto basado en desarrollo y validación de un índice ecográfico de actividad de la artritis reumatoide para su uso en la práctica clínica. El **ANEXO 4** adjunta el proyecto.

Se remarca que el proyecto está abierto para todos los miembros, independientemente del ecógrafo del que dispongan y de su experiencia en la técnica ecográfica.

Durante el mes de enero/febrero se harán comunicaciones para empezar a reclutar centros y explicar con más detalle las características del estudio.

6.- Temas pendientes

Dado el tiempo limitado, quedan pendientes por tratar diferentes cuestiones:

1.- Curso de intervencionismo

2.- Propuestas de financiación

3.- Próximas “diada amb l’expert”

Podéis enviar cualquier propuesta, duda o comentario sobre los temas pendientes u otros al Dr. Agustín o a la Dra. Moya.

Finaliza la reunión: 9:40

Coordinador GT-ECOCAT

Secretaria GT-ECOCAT

Dr. JJ de Agustín

Dra. P Moya

Barcelona,5 diciembre 2014

2. Reunió del 10 d’Abril del 2014

Assistents a la reunió:

Juanjo de Agustín, Sergi Ros, Hèctor Corominas, Delia Reina, Estefania Quesada, Lourdes Mateo, Enrique Casado, Emili Gómez, Carmen Moragues, Alba Erra, Paula Estrada, Vicente Torrente, Patricia Moya.

1.- Estat del projecte “Procediments Ecoguiats en S. Múscul-Esquelètic” per a Reumatòlegs.

Coordinador: Dr.E. Gomez

El Dr. E. Gómez explica quin és l’estat del projecte. Donat que actualment es disposa de la possibilitat d’una financiació externa per part de l’industria, ha estat necessari que el projecte s’iniciés ràpidament. Per aquest motiu, s’ha format un nucli de coordinació entre membres del grup ECOCAT per organitzar i dur a terme el projecte.

El projecte es basa en fer un curs on-line amb vídeos e imatges que mostrin i ensenyin les diferents tècniques de procediments ecoguiats. Es tractarà d’un curs dirigit exclusivament a Reumatòlegs. Les avantatges de que es tracti d’un curs online son que el curs no quedarà

obsolet amb el pas del temps, donat que sempre és podrà modificar o ampliar la informació que tinguem.

El projecte estarà format per dues parts. La primera part, que és la que corre més pressa , és la que està finançada per la indústria.

En termes generals la primera part estarà formada per 2 entregues, la primera serà al Juny 2015 i tractarà de l'EESS,i la segona a l'Octubre i tractarà de l'EEII. Donat que tenim financiació per aquesta part, està previst que tinguin accés els Reumatòlegs Catalans i de l'estat Espanyol, tot a traves de links als que podrem accedir a partir de la web de la SCR i de la SER. L'accés serà privat pel que es requerirà d'un Usuari i contrasenya per accedir.

Un cop finalitzada la primera part (Desembre 2015), el material quedarà només a la web de la SCR, i disposarem del COPYRIGHT amb els drets d'autor.

Un cop explicat l'estat del projecte:

- La Dra.Moragues i el Dr. Corominas proposen que seria interessant buscar financiació per part de les empreses d'Ecògrafs.
- La Dra. Moragues suggereix que al material del curs, es pugui veure simultàniament la imatge anatòmica, el vídeo de com és realitza la punció i el vídeo ecogràfic de la trajectòria de l'agulla.

2.- Estat del projecte web del Grup Ecocat.

Coordinador: Dr. Quique Casado.

El Dr. Casado explica quin és l'estat del projecte. Informa de que la SCR està avançant en la formació de la nova web. Si la web de la SCR no estigués actualitzada en un curt termini de temps, tindríem la possibilitat de penjar el material del grup ECOCAT en la web actual.

La informació que es proposa adjuntar a la web es: programes de les reunions del grup, actes, memòries anuals, membres del grup, projectes actius (sempre i quan no disposin de clàusules de confidencialitat) i trobades amb l'expert. Està per definir quina informació estarà oberta a tot el públic i aquella a la que només es podrà accedir a través d'un Usuari i contrasenya.

És remarca que la formació de la web del grup urgeix, donat que el material del projecte "Procediments Ecoguiats en S. Múscul-Esquelètic" tindrà que ser accessible a partir de la web de l'ECOCAT.

- Pendent:

Queda pendent que la Dra. Moya enviï al coordinar del projecte tota la informació actualitzada del grup.

3.- Estat del projecte “Atlas d’ Ecografía Múscul Esquelètica”.

Coordinadors: Héctor Corominas, Mireia Moreno, Mapi Lisbona.

El Dr. Corominas, en nom dels 3 coordinadors del grup remarca les poques imatges que s’han rebut. **Del 47 membres actuals del grup, només han enviat imatges 7 persones.**

Informa de que al congrés nacional de la SER es reuniran els coordinadors i veuran quines són les imatges que falten. És proposa distribuir les imatges que falten d’una forma personalitzada, es a dir, dir quines imatges tindrà que enviar cadascú.

4.- Estat del projecte BIOECO: “Regulación de la respuesta inmune en respuesta al tratamiento con tocilizumab en pacientes de artritis reumatoide”.

Coordinador: Dr. J. de Agustín

El Dr. Juanjo de Agustín i la Dra. Paula Estrada informen de que s’han reclutat un total de 33 pacients dels 52 que necessitem. Donat que el període d’inclusió finalitza el proper 30 de Juny, les xifres de reclutament no són bones. S’informa de que, a pesar de ser conscients de les limitacions, **tots els participants haurien de fer un últim esforç per incloure 1-2 pacients més abans del 30 de Juny.**

La Dra. Paula Estrada informa de que el coeficient interobservador de l’estudi és de 0’8. Un molt bon resultat.

Es va enviar l’abstract del treball als congressos SER i EULAR, els quals no han estat acceptats. A la reunió, els assistents postulen diversos motius pels quals han estat rebutjats.

Un cop explicat l’estat del projecte:

- El Dr. Sergi Ros informa de la dificultat d’incloure pacients degut a problemes amb farmàcia i la sortida comercial del TZC sc.
- El Dr. Casado proposa que revisem els abstracts enviats.

5.- Estat del projecte “Desarrollo y validación de un índice ecográfico de actividad de la artritis reumatoide para su uso en la práctica clínica (estudio ECODAS)”

Coordinador: Dr. Agustín.

El Dr. Juanjo de Agustín informa de que tenim l’aprovació del projecte per part d’Abbvie Chicago. Per la financiació el projecte és necessari un Promotor. El Dr. De Agustín va proposar a la SCR que fos el promotor. Després de reunir-se, la SCR accepta actuar com la promotora del projecte però es necessari l’existència d’un contracte per poder vehiculitzar la financiació. Actualment , estem a l’espera de que Abbvie enví el contracte per poder iniciar el projecte.

El Dr. De Agustín ens informarà de l'estat del projecte un cop estigui el contracte acceptat i firmat.

6.- Estat del projecte “IMPACTO DE LA ECOGRAFÍA EN LAS URGENCIAS REUMATOLÓGICAS”.

Coordinador: Dr. Agustín.

El Dr. De Agustín recorda que el projecte està actiu i afegeix que es poden incloure en l'estudi aquells pacients que requereixin d'una ecografia immediata (+-48h aproximadament), no només ecografies d'urgències.

En breu, enviarem un mail amb el projecte i una nova base de dades en Excel amb els paràmetres a recollir, així com informarem de nou dels criteris d'inclusió i la dinàmica del projecte.

7.- Troballes amb l'expert.

Es proposa (com a la reunió anterior) al Dr. Eugenio de Miguel com a pròxim ponent en “les troballes amb l'expert”. Els assistents a la reunió proposen que es tractin els temes: Arteritis, Espondilartropaties i Índex MASAI ecogràfic.

La reunió està prevista pel Juny-Juliol del 2015.

-Pendent:

El Dr. de Agustín és posarà en contacte amb el Dr de Miguel per concretar la data de la reunió.

8.- Torn obert a preguntes, comentaris i propostes.

- El Dr. Juanjo de Agustín informa que s'està planificant un curs d'intervencionisme finançat per UCB. El curs el realitzarà el Dr. T Domingo, Dr. V Mayoral, i Dr. E Gómez.

- El Dr. Corominas explica una iniciativa que de l'Hospital Moisès Broggi. Estan recollint imatges Ecogràfiques, RNM i Ànatomo-patològiques d'aquells pacients que presenten diagnòstics dubtosos per ecografia (tumoracions, nòduls...). Proposa que si tenim alguna correlació d'imatges (ECO, RNM o AP) d'algun pacient, li enviem amb el propòsit de més endavant fer un atlas d'imatges patològiques del grup ECOCAT.

- El Dr. de Agustín suggereix que podríem buscar financiació per una beca dirigida a “estudis Ecogràfics” dins de la convocatòria de les Beques de la SCR.

-El Dr Corominas informa que igual que és va realitzar el “curs d’ecografia de mà” l’any passat, està previst realitzar un nou curs al mes de novembre 2016. El membres d’Ecocat tindran la inscripció gratuïta per la financiació d’Abbvie. Se us enviarà més informació més endavant.

Finalitza la reunió: 9:30

Coordinador GT-ECOCAT

Secretaria GT-ECOCAT

Dr. JJ de Agustín

Dra. P Moya

Barcelona, 10 de Abril 2014

ANEXE 2:

ENCUESTA DEL IMPACTO DE LA ECOGRAFÍA EN LAS URGENCIAS REUMATOLÓGICAS.

Fecha actual:

Centro

Número de reumatólogos adscritos al centro

Número de reumatólogos con experiencia en ecografía

Numero de reumatólogos que realizan ecografía en el centro

Número de pacientes visitados mensualmente

Número de ecografías realizadas cada mes

Áreas de interés en el estudio ecográfico de las enfermedades reumáticas

- Artritis inflamatorias crónicas
- Artritis microcristalinas
- Arteritis de células gigantes
- Síndrome de Sjögren
- Artrosis
- Tendinopatias mecánicas
- Lesiones musculares
- Neuropatías por atrapamiento
- Artritis séptica
- Lupus eritematoso sistémico
- Esclerodermia
- Enfermedad mixta del tejido conectivo

Número de urgencias evaluadas por el equipo de reumatología mensualmente

Tipología de las urgencias evaluadas

- Artritis inflamatorias crónicas
- Artritis microcristalinas
- Tendinopatias mecánicas
- Artrosis
- Artritis séptica
- Lesiones musculares
- Neuropatías por atrapamiento
- Lupus eritematoso sistémico
- Esclerodermia
- Enfermedad mixta del tejido conectivo

Número de ecografías realizadas en las urgencias de Reumatología mensualmente

Punción ecoguiada realizada

- Número
- Diagnóstica
- Terapéutica
- Diagnóstica y terapéutica